

6. TŘÍDA

Komunikace s vrstevníky

Motivace:

Metoda: hra

Předání nezbytně důležité informace bez mluvení. Učitel napíše informaci např. O výskytu (bomby ve škole) dozadu na tabuli a požádá jednoho žáka, aby si ji přečetl a bez mluvení ji předal co nejrychleji dalšímu žákovi a stoupl si do řady ke dveřím (aby nevznikla panika).

Žáci se musí dopředu dozvědět, že jde jen o „hru“

Cíl motivace: Žáci si uvědomí důležitost srozumitelnosti a rychlosti předání komunikace a možnosti neverbální komunikace.

Teoretická část:

Metoda: výklad s prací s textem (pokud to dovolují dostupné učebnice)

Forma: frontální

Komunikace má dva významy: Buďto je to pozemní komunikace. To je silnice, dálnice, chodník atd. A nebo může znamenat způsob jakým se lidé a dokonce i některá zvířata dorozumívají. Jedno mají tyto oba pojmy společné a to, že je to vlastně jakási cesta mezi jedním a druhým tvorem.

Na této cestě může dojít k mnoha problémům, které nazýváme **komunikační šumy** (nepochopení: Když jeden nerozumí tomu co znamená to, co říká druhý, protože nezná používaná slova, nebo nechápe obsah celé věty. V jiné situaci také nemusí správně pochopit co mu chce dotyčný sdělit, protože je význam nejednoznačný. atd.)

Komunikujeme i když nemluvíme takovéto **komunikaci** se říká **Neverbální**. Přestože je pro nás tento pojem možná cizí používáme ho daleko dřív než verbální komunikaci. (Např. když jsme byli malí a křičeli jsme. Dávali jsme tímto způsobem najevo matce, že máme hlad.)

Používáme ji také daleko častěji, než řeč (komunikaci verbální).

Nečastěji prostřednictvím neverbální komunikace vyjadřujeme svoje emoce: pocity, nálady, postoje, sympatie... ,ale může být také použita k interpretaci celých sdělení. (Např. Jsi jednička!) Pro nonverbální komunikaci se také vžil nový odborný termín řeč těla, protože ji vyjadřujeme svými postoji, pohledem, gestikulací rukou, výrazem v obličeji - mimikou.

Komunikací verbální je především **řeč**, ta se uskutečňuje prostřednictvím **slov**, které mohou být složeny do **vět**. Teprve spojením s neverbální komunikací však v mnoha případech dostává správný význam. To můžeme dobře sledovat u vět s mnohoznačným významem, nebo ironie. (Např. Tak to je teda super!) Komunikaci verbální rozdělujeme na:

Monolog: Kdy mluví pouze jeden člověk.

Dialog: Mluví spolu dva lidé

Slova i věty však můžeme také vyjádřit písmem. V tomto případě si musíme dávat pozor na to, že při tomto sdělení nelze použít neverbální komunikace a tak nemusí být naše sdělení správně pochopeno. Což je také velkou nevýhodou části **elektronické komunikace**, hlavně v tom případě, kdy si navzájem píšeme citlivá sdělení. Proto bychom v těchto případech měli využívat spíše pozdějšího osobního setkání.

Elektronická komunikace bývala označována také slovem **telekomunikace** - přes např. **telefon, telegraf**, či nejmoderněji též po **internetu přes Icq, Skype, e-mail, sms...**

Tučně zvýrazněné pojmy na závěr zopakujeme se žáky.

Didaktická část:

Metoda: Různé simulační situace, ve kterých se řeší určitý problém.

Cíl:

Žáci by měli mít schopnost vyjádřit svůj názor nekonfliktně a konstruktivně.

Zároveň dovedou odmítnout druhého – základ asertivního chování.

Zapamatují si základní pojmy a vztahy mezi nimi: komunikace, rozhovor, řeč, vztah,

Pomůcky: lístečky s uvedením problému

Postup:

1. Vysvětlíme žákům postup a cíl.
2. Žákům ve dvojicích (po lavici) rozdáme lístečky s určitou konfliktní situací (odmítnutí kamaráda).
Např. Kamarád Ti nabídl cigaretu, jak zareaguješ? Vedoucí party do které bys chtěl patřit ti řekl, že pro Tvoje přijetí mu musíš celý týden dělat domácí úkoly. Co uděláš? Dozvěděla ses, že Tvoje kamarádka od 1. třídy Tě pomlouvá se spolužačkou. Co jí řekneš? Kamarád Ti řekl, že pokud mu nedáš svačinu, tak Tě zmlátí. Jak budeš reagovat? Chtěla bys kamarádit s jednou prima holčkou ze třídy. Jak jí to řekneš? Tvoje kamarádka pomlouvá jinou kamarádku (která není ve třídě). Budeš na to nějak reagovat? Víš, že jeden ze Tvých spolužáků má doma velké rodinné problémy a jeho prospěch se výrazně zhoršil (Jeho rodiče se rozvádějí). Jak bys mu mohl pomoci?
3. Žáci mají 15 minut na to, aby vymysleli správné a konstruktivní řešení situace a vybrali si roli, ve které scénku zahrají.
4. Dvojice mají za úkol na vybranou situaci zahrát krátkou scénku, ve které problém správně a konstruktivně vyřeší.
5. Po sehrání scénky učitel případ okomentuje, pochválí žáky za správné řešení a vyzve ostatní, jestli by našli ještě jiné řešení problému.
6. Dvojice, které nestihnou sehrát scénku pokračují v následující hodině.